

Състояние на Съюза 2016 г.: Засилване на европейските инвестиции за създаване на заетост и растеж

Страсбург, 14 септември 2016 г.

„Европа трябва да инвестира значително в младите си хора, в търсещите работа и в стартиращите си предприятия. Планът за инвестиции за Европа на стойност 315 милиарда евро събра 116 милиарда евро инвестиции само през първата година от функционирането си. И сега ще го приложим и в световен план.“ – Реч на председателя Юнкер за състоянието на Съюза, 2016 г.

По повод речта на председателя Юнкер за състоянието на Съюза през 2016 г. Комисията представя днес плановете си за допълнително стимулиране на инвестициите в подкрепа на заетостта и устойчивия растеж както в Европа, така и в световен мащаб. Комисията предлага

- да удължи срока на успешния Европейски фонд за стратегически инвестиции, който стои в центъра на **Плана ѝ за инвестиции за Европа**, с цел да му придаде по-голям капацитет и да увеличи предимствата му

и

- да изготви нов **Европейски план за външни инвестиции**, чрез който да насърчи инвестициите в Африка и държавите, обхванати от европейската политика за съседство, с цел укрепване на партньорствата и допринасяне за постигането на целите за устойчиво развитие.

Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и заместник-председател на Комисията Федерика **Могерини** заяви: *„Ако погледнем Близкия изток и Африка, ще видим региони с огромен потенциал, чието развитие е възпрепятствано от войни, бедност, липса на инфраструктура и слабо управление. Европейският съюз вече е най-големият донор в световен мащаб: ние инвестираме в сътрудничеството за развитие повече, отколкото всички останали страни в света заедно. Наясно сме обаче, че ако искаме да разгърнем този огромен потенциал и да постигнем целите за устойчиво развитие, публичните средства не могат да бъдат достатъчни. Европейските дружества създават заетост и растеж във всички съседни на ЕС държави и в Африка, което носи ползи за нашите партньори и за европейските граждани. Планът за външни инвестиции създава условия европейците да разширят дейността си и да навлязат в нови държави и успоредно с това подпомага икономиките и обществата на партньорите ни, както и допринася за постигането на стратегическите цели на външната ни политика — от сигурността до глобалното развитие.“*

Заместник-председателят на Комисията Кристилина **Георгиева**, отговаряща за бюджета и човешките ресурси, отбеляза:

„Във време на нарастващи потребности и намаляващи ресурси ЕС трябва да намери нови начини за увеличаване на публичното финансиране. Днес отново направихме точно това — ще използваме бюджета на ЕС, за да дадем тласък на инвестиции, които ще създадат повече работни места в Европа и ще отстранят първопричините за миграция в чужбина.“

Заместник-председателят на Комисията Юрки **Катайнен**, който отговаря за работните места, растежа, инвестициите и конкурентоспособността, посочи: *„Планът за инвестиции за Европа се оказа успешен. По линия на Европейския фонд за стратегически инвестиции предоставяме допълнително финансиране за иновативни проекти и за малки и средни предприятия; чрез Консултантския център помагаме на предприятията да подготвят заявленията за финансиране; чрез портала за проекти предоставяме информация за съществуващите възможности за финансиране в Европа на инвеститори от целия свят; чрез съюза на капиталовите пазари и други инициативи на ЕС премахваме пречките пред инвестициите. Много съм удовлетворен от досегашните резултати от Плана за инвестиции и с нетърпение очаквам да обсъдим нашето ново предложение с членовете на Европейския парламент и с държавите членки през идните седмици.“*

I. План за инвестиции за Европа

През ноември 2014 г., само три седмици след встъпването си в длъжност, Комисията обяви [Плана](#)

[за инвестиции за Европа](#), за който неин стратегически партньор е Европейската инвестиционна банка (ЕИБ). След първата година на успешно функциониране Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), който стои в центъра на Плана за инвестиции, [се очаква да мобилизира](#) 116 милиарда евро в 26 държави членки, от които ще се възползват над 200 000 малки и средни предприятия.

С оглед на досегашния успех на плана и окуражителните сигнали за трайно увеличаване на ниските инвестиции в Европа Комисията се **ангажира да увеличи двойно финансовия капацитет на ЕФСИ и да удължи срока му на действие**, което ще предостави на организаторите на проекти необходимата сигурност и ще позволи фондът да продължи да функционира и в бъдеще.

Комисията представя днес законодателно предложение за повишаване на капацитета и удължаване на срока, съгласно което първоначалният тригодишен период (2015—2018 г.) и целта от 315 милиарда евро ще бъдат заменени от инвестиции на обща стойност най-малко половин трилион евро до 2020 г., когато приключва настоящата многогодишна финансова рамка. За да увеличи капацитета на ЕФСИ в още по-голяма степен и за да постигне целта за удвояване на инвестициите, Комисията призовава държавите членки също да дадат своя принос. За периода след 2020 г. Комисията възнамерява да представи предложения, за да се гарантира, че стратегическите инвестиции ще продължат при устойчиво равнище.

Комисията желае също така да подчертае важната роля на допълняемостта чрез мобилизирането на повече частно финансиране. При ЕФСИ 2.0 акцентът ще бъде поставен върху финансирането на по-голям брой

трансгранични и **устойчиви проекти**, като по този начин ЕФСИ ще бъде обвързан с амбициозните цели от споразумението за климата [COP21](#). Комисията предлага **още по-голяма прозрачност**, като подробно се обясняват причините за избора на всеки проект и как съответният проект изпълнява критериите, посочени в Регламента за ЕФСИ, доказвайки по този начин неговата „допълняемост“.

С цел допълнително подобряване на функционирането на ЕФСИ Комисията възнамерява да се спре на въпроса за географския обхват, отделяйки по-голямо внимание на предоставянето на **техническа помощ на място** в държавите членки за тези, които желаят да кандидатстват за финансиране. Освен това тя предлага да се опрости допълнително съчетаването на **заявления за финансиране** от ЕФСИ с други източници на финансиране в ЕС, като европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове.

Вследствие на постигнатия успех средствата за **предвидения по ЕФСИ прозорец за МСП** бяха увеличени още през юли 2016 г. чрез прехвърлянето на 500 милиона евро от гаранцията на ЕС от прозореца „Инфраструктура и иновации“. Освен това Комисията предлага **да се засили социалното измерение** на ЕФСИ увеличаване на общия размер на финансовите инструменти в подкрепа на социалните предприятия и микрофинансирането от 193 милиона евро на един милиард евро, което се очаква да мобилизира инвестиции на обща стойност 3 милиарда евро.

II. Европейски план за външни инвестиции

Също днес Комисията обяви нов Европейски план за външни инвестиции. Инструментът ще даде възможност за стимулиране на инвестициите в Африка и държавите, обхванати от европейската политика за съседство, особено инвестициите, насочени към подпомагане на социалната и икономическа инфраструктура и МСП, чрез отстраняване на пречките пред частните инвестиции. Чрез първоначална вноска от 3,35 милиарда евро от бюджета на ЕС и Европейския фонд за развитие Европейският план за външни инвестиции ще подкрепи иновативни гаранции и подобни инструменти в подкрепа на частните инвестиции, което ще даде възможност за мобилизирането на инвестиции на стойност 44 милиарда евро. Ако държавите членки и други партньори съгласуват своя принос с този на ЕС, стойността на допълнителните инвестиции би могла да достигне 88 милиарда евро.

Чрез осъществяването на инвестиции в партньорските държави Планът за външни инвестиции ще допринесе за изпълнението на целите на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и на програмата от Адис Абеба за финансиране на развитието. Освен това той ще има основно значение за отстраняването на първопричините за миграцията, засилването на партньорствата и анализирането на дългосрочните фактори, обуславящи масовото движение на хора.

Планът за външни инвестиции се състои от три допълващи се стълба:

- мобилизиране на инвестиции чрез съчетаване на съществуващи инструменти за инвестиции с нова гаранция в контекста на новия Европейски фонд за устойчиво развитие (ЕФУР). ЕФУР ще бъде съставен от две регионални инвестиционни платформи — за Африка и за държавите,

обхванати от европейската политика за съседство.

- увеличаване на техническата помощ за средата на осъществяване на политиките в по-общ план чрез подпомагане на публичните органи и дружествата в партньорските държави. Целта е да се окаже помощ за по-доброто подготвяне и организиране на проектите и за привличането на повече инвестиции.

- подобряване на бизнес средата като цяло чрез насърчаване на доброто управление, борба с корупцията и премахване на пречките пред инвестициите и изкривяванията на пазара.

Освен това операциите на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) по отпускане на кредити представляват неразделна част от Плана за външни инвестиции. За тази цел Комисията ще увеличи с общо 5,3 милиарда евро гаранцията от бюджета на ЕС по линия на мандата на ЕИБ за външно кредитиране. Вследствие на това ЕИБ ще отпусне кредити на обща стойност до 32,2 милиарда евро по линия на гаранцията от ЕС между 2014 г. и 2020 г.

Планът за външни инвестиции предлага интегрирана рамка, даваща възможност за пълноценно сътрудничество между ЕС, държавите членки, партньорските държави, международните финансови институции, донорите и частния сектор. Той ще подобри начина на използване на ограничените публични средства и съвместната работа на публичните органи и частните инвеститори по инвестиционни проекти.

Посредством Плана за външни инвестиции ЕС отново ще допринесе за световните действия за развитие и за управление на миграцията — двете теми, които ще бъдат в центъра на обсъжданията на предстоящото Общо събрание на ООН.

Контекст

От ноември 2014 г. насам Комисията е мобилизирала значителни финансови ресурси на ЕС по иновативен начин, който увеличава максимално ефекта от публичните средства и мобилизира частни инвестиции. Устойчивите инвестиции, по-специално в инфраструктура и малки и средни предприятия, са в центъра на политическите действия, по-конкретно чрез по-ефикасно използване на ограничените ресурси от бюджета на ЕС и мерки за подобряване на бизнес средата като цяло. Извън ЕС този нов подход ще бъде също така полезен за справяне с многобройните предизвикателства в държавите, обхванати от европейската политика за съседство, и Африка.

Планът за инвестиции за Европа се състои от три стълба. Първо, Европейския фонд за стратегически инвестиции, който предоставя гаранция от ЕС за мобилизиране на частни инвестиции. Второ, Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси и Европейския портал за инвестиционни проекти, които помагат на инвестиционните проекти да достигнат реалната икономика чрез оказване на техническа помощ и популяризиране на възможностите за инвестиране. Трето, премахване на регулаторните пречки пред инвестициите както на национално равнище, така и на равнище ЕС.

[Европейският консултантски център по инвестиционни въпроси](#) започна да функционира на 1 септември 2015 г. Организаторите на проекти, публичните органи и частните дружества могат да получат техническо подпомагане, което ще помогне за стартирането на техните проекти и ще ги подготви за получаването на инвестиции. Те могат да получат съвети за подходящи източници на финансиране и достъп до уникален набор от експертни знания от техническо и финансово естество. За да могат инвеститорите да се запознаят по-добре с възможностите за инвестиции в ЕС, Комисията създаде [Европейския портал за инвестиционни проекти](#), който стартира на 1 юни 2016 г. Организаторите могат да представят своите проекти онлайн, където се осъществява връзка между тях и подходящи възможности за инвестиции — вид посредническа услуга.

Що се отнася до премахването на пречките пред инвестициите, Комисията вече представи конкретни инициативи за подпомагане на инвестициите и улесняване на финансирането на реалната икономика, като например намаляване на капиталовите изисквания за застрахователните и презастрахователните дружества, които инвестират в инфраструктура. Освен това енергийният съюз, съюзът на капиталовите пазари, единният пазар, стратегиите за цифровия единен пазар и пакетът за кръговата икономика съдържат конкретни мерки, които, ако бъдат изцяло изпълнени, ще премахнат пречките, ще насърчат иновациите и ще подобрят в още по-голяма степен средата за инвестиции. Освен това държавите членки трябва да продължат да извършват необходимите реформи за премахване на пречките пред инвестициите, посочени в контекста на европейския семестър, в области като несъстоятелността, обществените поръчки, съдебните системи и ефективността на публичната администрация или специфичната за отделните сектори нормативна уредба.

Инвестициите са ключов фактор и за преобразуването на политиката и помощта за развитие, така че по-ефективно да се способства за постигането на целите за устойчиво развитие и да се

предприемат действия за справяне с многобройните предизвикателства, пред които са изправени държавите, обхванати от европейската политика за съседство, и Африка. Интелигентните и устойчиви инвестиции могат да играят съществена роля за стимулирането на заетостта и растежа в развиващите се страни, за осигуряването на повече стабилност и за подобряването на условията на място в нестабилни държави, засегнати от конфликти.

Сред основните предизвикателства, пред които са изправени развиващите се държави, продължава да бъде постигането на приобщаващ и устойчив растеж и заетост. Що се отнася до преките чуждестранни инвестиции, насочени към развиващите се страни, едва 6 % от тях отиват за нестабилни държави^[1], което намалява инвестициите на глава от населението в тези държави до равнище, което е почти пет пъти по-ниско от това в други развиващи се страни. По същия начин разходите за стартиране на бизнес в нестабилните държави са почти три пъти по-високи, отколкото в държавите, които не са смятани за нестабилни. Икономическият растеж в Африка се забави до най-слабото си равнище от 2009 г. насам въпреки непрекъснатия демографски растеж. Тази тенденция, в съчетание със сериозните въпроси, свързани със сигурността, увеличава бедността.

През последните години ЕС работи за удовлетворяване на най-неотложните нужди на мигрантите и бежанците от Африка и държавите, обхванати от европейската политика за съседство. Освен това той подпомага приемните общности в партньорските държави.

На 7 юни 2016 г. Европейската комисия прие съобщение относно създаването на нова рамка за партньорство с трети държави в рамките на европейската програма за миграцията, чрез която ЕС увеличи значително подкрепата си за партньорските държави по отношение на управлението на миграцията и бежанците. Ярък пример за това е стартирането на Извънредния доверителен фонд на ЕС за Африка и бързото мобилизиране на първоначална сума от 1,8 милиарда евро. Към настоящия момент по доверителния фонд са одобрени проекти на стойност около 930 милиона евро, а изпълнението на първите от тях вече започна на място. Проектите варират от подобряване на капацитета за по-добро управление на потоците от мигранти и бежанци до по-дългосрочно подпомагане, насочено към създаването на устойчивост, стабилност и работни места със специален акцент върху младите хора.

Друг пример е [Регионалният доверителен фонд на ЕС в отговор на кризата в Сирия](#). Фондът предоставя по-съгласуван, по-бърз и по-интегриран отговор от страна на ЕС на кризата чрез обединяването на различни финансови инструменти от ЕС и вноски от държавите членки в един-единствен гъвкав и бърз механизъм с целеви обем в размер на 1 милиард евро, основно за обезпечаването на по-дългосрочни нужди от устойчивост на сирийските бежанци в държавите, обхванати от европейската политика за съседство, както и подпомагане на приемните общности и техните администрации. Към настоящия момент фондът възлиза на 733 милиона евро.

Целите за устойчиво развитие са включени в Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие. Основна част от тази програма е Програмата за действие от Адис Абеба за финансиране на развитието. На срещата в Адис Абеба международната общност призна, че за да могат усилията за развитие да постигнат резултати, официалната помощ за развитие трябва да бъде съпътствана от извършването на промени в практиките на държавите (например мобилизиране на местни ресурси) и в световните практики (и с цел създаване на инвестиции и насърчаване на стабилен достъп до кредити на достъпни цени). Такива промени са необходими, за да може международната общност да помогне партньорските държави да се справят с предизвикателствата от икономическо, социално и екологично естество.

Повече информация

Съобщението *„Засилване на европейските инвестиции за създаване на заетост и растеж: към втора фаза на Европейския фонд за стратегически инвестиции и нов Европейски план за външни инвестиции“* можете да намерите [тук](#).

За повече информация относно предложението за удължаване на ЕФСИ вж. [информационната бележка](#).

Оценката на Комисията на първата година от действието на ЕФСИ можете да намерите [тук](#).

Резултатите на ЕФСИ досега, включително разбивка на дейността по отрасли и държави можете да намерите [тук](#).

За повече информация относно предложението за Европейски план за външни инвестиции вж. тази [информационна бележка](#).

Информационната брошура относно предложението за Европейски план за външни инвестиции можете да намерите [тук](#).

[1] През 2012 г. тази сума е възлизала на 38,7 милиарда щатски долара според доклада на ОИСП „Нестабилни държави“ от 2015 г.

IP/16/3002

Лица за контакти с медиите:

[Annika BREIDTHARDT](#) (+ 32 2 295 61 53)

[Maja KOCIJANCIC](#) (+32 2 298 65 70)

[Christina WUNDER](#) (+32 2 299 22 56)

[Siobhán MILLBRIGHT](#) (+32 2 295 73 61)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)